

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 240/96 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 31ης Ιανουαρίου 1996

σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών μεταφοράς τεχνολογίας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό αριθ. 19/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Μαρτίου 1965 περί εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, και ιδίως το άρθρο 1,

Μετά τη δημοσίευση του σχεδίου του παρόντος κανονισμού⁽²⁾,

Μετά από διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων,

Εκτιμώντας ότι:

- (1) Δυνάμει του κανονισμού αριθ. 19/65/ΕΟΚ η Επιτροπή είναι αρμόδια να εφαρμόζει, με κανονισμό, το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 85 παράγραφος 1, οι οποίες περιέχουν περιορισμούς που επιβάλλονται σχετικά με την απόκτηση ή την άσκηση δικαιωμάτων διομηχανικής ιδιοκτησία — ιδίως διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, υποδειγμάτων χρησιμότητας, σχεδίων και υποδειγμάτων ή σημάτων — είτε σχετικά με δικαιώματα που απορρέουν από συμβάσεις για την εκχώρηση ή παραχώρηση μεθόδων κατασκευής ή γνώσεων σχετικά με τη χρήση και την εφαρμογή των διομηχανικών τεχνικών.
- (2) Η Επιτροπή άσκησε την αρμοδιότητα αυτή κατά την έκδοση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2349/84 της 23ης Ιουλίου 1984 σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών που αφορούν την άδεια εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας⁽³⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2131/95⁽⁴⁾, και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 556/89 της 30ής Νοεμβρίου 1988 σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών που χορηγούν άδειες εκμετάλλευσης τεχνολογίας⁽⁵⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας.

- (3) Ενδείκνυται η ενοποίηση του πεδίου εφαρμογής των αναφερθεισών απαλλαγών κατά κατηγορίες σε ένα ενιαίο κανονισμό συμφωνιών μεταφοράς τεχνολογίας και κατά το δυνατόν περισσότερη εναρμόνιση και απλούστευση των διατάξεων που εφαρμόζονται στις συμφωνίες για τις άδειες εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και τεχνολογίας αναρρώνοντας έτσι τη διάδοση των τεχνικών γνώσεων στην Κοινότητα και προάγοντας την κατασκευή προϊόντων βελτιωμένων. Υπό τους όρους αυτούς, θα πρέπει να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 556/89.

- (4) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει λοιπόν να εφαρμόζεται στις άδειες εκμετάλλευσης εθνικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας των κρατών μελών, στις άδειες εκμετάλλευσης κοινοτικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας⁽⁶⁾, καθώς και στις άδειες εκμετάλλευσης ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας⁽⁷⁾ (αμιγείς άδειες εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας). Θα πρέπει επίσης να εφαρμόζεται στις συμφωνίες για τις άδειες εκμετάλλευσης των τεχνικών πληροφοριών που δεν προστατεύονται από διπλώματα ευρεσιτεχνίας (παραδείγματος χάρι περιγραφικές μεθόδους κατασκευής, συνταγές, πρότυπα, σχέδια και υποδείγματα) κοινώς λεγόμενη τεχνολογία (αμιγείς άδειες εκμετάλλευσης τεχνολογίας) καθώς και στις μεικτές συμφωνίες αδειών εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και αδειών εκμετάλλευσης τεχνολογίας (μεικτές συμφωνίες), όπου αυτές οι τελευταίες διαδραματίζουν ολοένα και σημαντικότερο ρόλο στις μεταφορές τεχνολογίας. Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού διατυπώνονται στο άρθρο 10 ορισμένοι αριθμοί.

- (5) Οι συμφωνίες αδειών εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας είναι συμφωνίες με τις οποίες μια επιχείρηση που είναι κάτοχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή τεχνολογίας (δικαιοπάροχος) επιτρέπει σε μια άλλη επιχείρηση (δικαιολήτης) να εκμεταλλεύεται τα παραχωρούμενα διπλώματα ευρεσιτεχνίας ή της γνωστοποιεί την τεχνολογία, ιδίως για κατασκευή, χρήση και εμπορία. Η κτηθείσα μέχρι σήμερα εμπειρία επιτρέπει τον καθορισμό μιας κατηγορίας συμφωνιών αδειών εκμετάλλευσης που καλύπτουν το σύνολο ή ένα μέρος της κοινής αγοράς, οι οποίες, παρότι μπορεί να εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης, μπορούν να

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. 36 της 6. 3. 1965, σ. 533/65.⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 178 της 30. 6. 1994, σ. 3.⁽³⁾ ΕΕ αριθ. L 219 της 16. 8. 1984, σ. 15.⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. L 214 της 8. 9. 1995, σ. 6.⁽⁵⁾ ΕΕ αριθ. L 61 της 4. 3. 1989, σ. 1.⁽⁶⁾ Σύμβαση περί ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας για την κοινή αγορά (σύμβαση για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας) της 15ης Δεκεμβρίου 1975 (ΕΕ αριθ. L 17 της 26. 1. 1976, σ. 1).⁽⁷⁾ Σύμβαση σχετικά με τη χορήγηση ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, της 5ης Οκτωβρίου 1973.

θεωρηθούν ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του εν λόγω άρθρου 85 παράγραφος 3, όταν τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας είναι [αναγκαία] για την πραγματοποίηση του στόχου της παραχωρούμενης από μια μεικτή συμφωνία τεχνολογίας ή όταν η παραχωρούμενη τεχνολογία — είτε συνδέεται με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας είτε είναι ανεξάρτητη από αυτά — είναι απόρρητη, ουσιώδης και προσδιορισμένη με κατάλληλο τρόπο. Αυτά τα κριτήρια του ορισμού έχουν μοναδικό σκοπό να εγγυηθούν πως η παραχωρούμενη άδεια εκμετάλλευσης της τεχνολογίας ή του διπλώματος ευρεσιτεχνίας δικαιολογεί απαλλαγή κατά κατηγορία από τις υποχρεώσεις που περιορίζουν τον ανταγωνισμό. Το γεγονός αυτό δεν θίγει το δικαίωμα των συμβαλλόμενων να θεσπίζουν ρήτρες που αφορούν τη δυνατότητα εφαρμογής άλλων συμβατικών υποχρεώσεων, όπως η υποχρέωση καταβολής δικαιωμάτων, ακόμη και σε περίπτωση που η απαλλαγή κατά κατηγορίες παύει να ισχύει.

- (6) Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει αν συμπεριλάβει τις αμιγείς ή μεικτές συμφωνίες που περιέχουν άδεια εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εκτός των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (ιδιαίτερα σημάτων δικαιωμάτων επί σχεδίων και προτύπων, δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας για παράδειγμα, λογισμικού), όταν η πρόσθετη αυτή άδεια εκμετάλλευσης συμβάλλει στην υλοποίηση του αντικειμένου της παραχωρηθείσας τεχνολογίας και περιέχει μόνο συμπληρωματικές ρήτρες.
- (7) Εάν οι συμφωνίες αυτές αδειών εκμετάλλευσης, αμιγείς ή μεικτές, περιέχουν όχι μόνο υποχρεώσεις σχετικά με τα εδάφη που βρίσκονται στο εσωτερικό της κοινής αγοράς, αλλά και υποχρεώσεις αναφερόμενες σε τρίτες χώρες, αυτό το τελευταίο δεν εμποδίζει την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού στις υποχρεώσεις που αφορούν εδάφη που βρίσκονται στο εσωτερικό της κοινής αγοράς. Πάντως, εάν οι συμφωνίες για άδειες εκμετάλλευσης που συνάπτονται για τρίτες χώρες ή για εδάφη που εκτείνονται πέραν των συνόρων της Κοινότητας, έχουν επιπτώσεις στο εσωτερικό της κοινής αγοράς που μπορεί αν εμπόσουν στο άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης, οι συμφωνίες αυτές θα πρέπει να καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό στον ίδιο βαθμό που θα καλύπτοντο εάν ήταν συμφωνίες συναφθείσες για τα εδάφη που βρίσκονται στο εσωτερικό της κοινής αγοράς.
- (8) Σύμφωνα με τους σκοπούς που επιδιώκονται με τη διάδοση της τεχνολογίας και τη βελτίωση της κατασκευής των προϊόντων, η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού είναι δυνατόν να συνοδεύεται από τον όρο ότι ο δικαιοδόχος κατασκευάζει ο ίδιος ή κάποιος άλλος για λογαριασμό του τα προϊόντα ή όταν το παραχωρούμενο προϊόν είναι υπηρεσία που είτε παρέχει ο ίδιος ο δικαιοπάροχος είτε κάποιος άλλος για λογαριασμό του, ανεξάρτητα από το εάν ο δικαιοδόχος έχει επίσης το δικαίωμα να χρησιμοποιεί απόρρητες πληροφορίες του δικαιοπάροχου για την προώθηση και την πώληση του προϊόντος για το

οποίο χορηγείται άδεια. Θα πρέπει να αποκλεισθούν από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού συμφωνίες που έχουν αποκλειστικό σκοπό την πώληση. Εξαιρούνται επίσης του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού οι συμφωνίες που αφορούν τη γνωστοποίηση της εμπορικής τεχνολογίας στα πλαίσια συμβάσεων franchise, ορισμένες συμφωνίες αδειών εκμετάλλευσης που συνάπτονται σε συνδυασμό με συμφωνίες ιδρύσεως κοινών επιχειρήσεων ή κοινοπραξιών για την εκμετάλλευση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή άλλων συμφωνιών με τις οποίες παραχωρείται μια άδεια εκμετάλλευσης σε αντάλλαγμα άλλων αδειών που δεν αναφέρονται σε βελτιώσεις ή σε νέες εφαρμογές της παραχωρούμενης τεχνολογίας, διότι αυτές οι συμφωνίες δημιουργούν διάφορα προβλήματα τα οποία δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπισθούν προς το παρόν με ένα και μόνο κανονισμό (βλέπε άρθρο 5).

- (9) Επειδή υπάρχουν ομοιότητες μεταξύ της πώλησης και της αποκλειστικής άδειας και για να μην παρακαμφθεί η εφαρμογή του κανονισμού παρουσιάζοντας αποκλειστικές άδειες εκμετάλλευσης που περιορίζουν τον ανταγωνισμό ως εκχωρήσεις, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται και στις συμφωνίες εκχώρησης και αποκτήσεως διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και τεχνολογίας όταν ο εκχωρητής εξακολουθεί να φέρει τον κίνδυνο της οικονομικής τους εκμετάλλευσης. Θα πρέπει επίσης αν εφαρμόζεται στις συμφωνίες αδειών εκμετάλλευσης στις οποίες ο δικαιοπάροχος δεν είναι δικαιούχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή κάτοχος της τεχνολογίας, έχει όμως εξουσιοδοτηθεί από τον τελευταίο για να παραχωρήσει την άδεια εκμετάλλευσης όπως στην περίπτωση των περαιτέρω αδειών εκμετάλλευσης καθώς και των συμφωνιών εκμετάλλευσης στις οποίες τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών ανήκουν σε επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες με αυτούς (βλέπε άρθρο 6).
- (10) Οι συμφωνίες αποκλειστικών αδειών εκμετάλλευσης δηλαδή οι συμφωνίες με τις οποίες ο δικαιοπάροχος δεσμεύεται να μην εκμεταλλεύεται ο ίδιος την παραχωρούμενη τεχνολογία επί του εδάφους όπου έγινε η παραχώρηση ή να μην παρέχει σ' αυτό άλλες άδειες εκμετάλλευσης, μπορεί να μην είναι ασυμβίβαστες με το άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης όταν αφορούν την εισαγωγή και την προστασία νέας τεχνολογίας στην παραχωρούμενη εδαφική περιοχή λόγω της ευρύτητας της ανειλημμένης έρευνας, της εντατικοποίησης του ανταγωνισμού, κυρίως μεταξύ σημάτων και της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων που συνεπάγεται η διάδοση της καινοτομίας στην Κοινότητα. Στο μέτρο που οι συμφωνίες αδειών αποκλειστικής εκμετάλλευσης υπάγονται στο εν λόγω άρθρο 85 παράγραφος 1, θα πρέπει αν συμπεριληφθούν στο άρθρο 1, ώστε να μπορέσουν να τύχουν της απαλλαγής.
- (11) Η απαλλαγή όσον αφορά τις απαγορεύσεις εξαγωγής που επιβάλλονται στο δικαιοπάροχο και τους δικαιούχους του δεν προδικάζει την ενδεχόμενη εξέλιξη της νομολογίας του Δικαστηρίου, όσον αφορά τα άρθρα 30 έως 36 και το άρθρο 85 παράγραφος 1 της

συνθήκης, ως προς τις εν λόγω απαγορεύσεις και, ιδιαίτερα, την απαγόρευση που επιβάλλεται στον δικαιοδόχο να θέσει σε κυκλοφορία στο εμπόριο το προϊόν για το οποίο χορηγείται η άδεια στις περιοχές που έχουν παραχωρηθεί σε άλλους δικαιοδόχους (παθητικός ανταγωνισμός).

- (12) Οι υποχρεώσεις που προβλέπει το άρθρο 1 του παρόντος κανονισμού συμβάλλουν γενικά στη βελτίωση της παραγωγής και στην προώθηση της τεχνικής προόδου. Στην ουσία ωθούν τους δικαιούχους των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή τεχνογνωσίας να παραχωρήσουν άδειες εκμετάλλευσης και τους δικαιοδόχους να επενδύσουν στην κατασκευή, τη χρησιμοποίηση και τη διάθεση στο εμπόριο νέων προϊόντων ή στη χρησιμοποίηση νέων μεθόδων. Τέτοιες υποχρεώσεις μπορεί να γίνουν δεκτές από τον παρόντα κανονισμό για τα εδάφη όπου το προϊόν που καλύπτεται με άδεια εκμετάλλευσης προστατεύεται από τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας για όλη τη διάρκεια ισχύος των διπλωμάτων αυτών.
- (13) Λαμβανομένης υπόψη της δυσκολίας καθορισμού της στιγμής που η τεχνογνωσία παύει να είναι απόρρητη, είναι σκόπιμο, όταν πρόκειται για εδάφη όπου η παραχωρούμενη τεχνολογία περιλαμβάνει μόνο τεχνογνωσία, να περιορισθεί χρονικά η περίοδος ισχύος των εν λόγω υποχρεώσεων. Επιπλέον, προκειμένου να εξασφαλισθούν επαρκείς περίοδοι προστασίας για τους συμβαλλόμενους των συμφωνιών τεχνογνωσίας, είναι σκόπιμο να θεωρηθεί ως σημείο έναρξης των εν λόγω περιόδων η ημερομηνία από την οποία ο δικαιοδόχος αρχίζει για πρώτη φορά να διαθέτει το προϊόν στην αγορά της Κοινότητας.
- (14) Η απαλλαγή εδαφικής προστασίας για συμφωνίες τεχνογνωσίας με βάση το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης για μεγαλύτερες περιόδους, ιδίως όταν πρόκειται για προστασία δαπανηρών και επικίνδυνων επενδύσεων ή όταν τα μέρη δεν ήταν ανταγωνιστικά κατά την ημερομηνία χορήγησης της άδειας εκμετάλλευσης, μπορεί να χορηγηθεί μόνο με ατομική απόφαση. Εξάλλου, τα μέρη είναι ελεύθερα να παρατείνουν την ισχύ των συμφωνιών τους προκειμένου να εκμεταλλευθούν ενδεχόμενες βελτιώσεις ή να προβλέψουν την πληρωμή επιπρόσθετων δικαιωμάτων. Πάντως σε τέτοιες περιπτώσεις η νέα περίοδος εδαφικής προστασίας που αρχίζει από την ημερομηνία κατά την οποία χορηγείται άδεια εκμετάλλευσης για απόρρητες βελτιώσεις μέσα στην Κοινότητα, χορηγείται μόνο με ατομική απόφαση. Εάν η αναζήτηση βελτιώσεων καταλήξει σε καινοτομίες, χωριστές της παραχωρούμενης τεχνολογίας, τα μέρη θα μπορούν να συνάψουν νέα συμφωνία η οποία μπορεί να τύχει της απαλλαγής που προβλέπεται από τον παρόντα κανονισμό.
- (15) Πρέπει τέλος να χορηγηθεί απαλλαγή στην υποχρέωση του δικαιούχου να μη θέτει στο εμπόριο το προϊόν που καλύπτεται με άδεια εκμετάλλευσης στα εδάφη των άλλων δικαιοδόχων (δηλαδή απαγορεύεται όχι μόνο ο ενεργητικός αλλά και ο παθητικός ανταγωνισμός) για περίοδο που περιορίζεται σε μερικά έτη που θα αρχίζουν από τη στιγμή της

πρώτης θέσεως στο εμπόριο του προϊόντος που καλύπτεται με άδεια εκμετάλλευσης στην Κοινότητα, ανεξάρτητα από το εάν στα ενδιαφερόμενα εδάφη η παραχωρούμενη τεχνολογία περιλαμβάνει τεχνογνωσία, διπλώματα ευρεσιτεχνίας ή και τα δύο.

- (16) Η απαλλαγή της εδαφικής προστασίας πρέπει να καλύπτει ολόκληρη τη διάρκεια των περιόδων που καλύπτει η άδεια και όσο διαρκεί η ισχύς των βασικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή όσο η τεχνογνωσία παραμένει απόρρητη και ουσιώδης. Τα μέρη μιας μεικτής συμφωνίας άδειας εκμετάλλευσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας και τεχνογνωσίας πρέπει να μπορούν να επωφεληθούν της μεγαλύτερης περιόδου προστασίας που ισχύει σε ορισμένη εδαφική περιοχή ως προς την κατάθεση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή την εκμετάλλευση της τεχνογνωσίας.
- (17) Οι υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 του παρόντος κανονισμού πληρούν επίσης κατά γενικό κανόνα τους άλλους όρους εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης. Γενικά, στους χρήστες παρέχεται ένα δίκαιο τμήμα του οφέλους που προκύπτει από τη βελτίωση του εφοδιασμού της αγοράς. Για να διασφαλισθεί αυτό, θα πρέπει να αποκλεισθεί η εφαρμογή του άρθρου 1 όταν τα μέρη συμφωνούν να αρνηθούν την ικανοποίηση των αιτήσεων των χρηστών ή των μεταπωλητών των εγκατεστημένων στο αντίστοιχο έδαφός τους, οι οποίοι μεταπωλούν κατά την εξαγωγή, ή για να ληφθούν κι άλλα μέτρα προς παρεμπόδιση των παράλληλων εισαγωγών. Έτσι όπως καθορίστηκαν, οι προαναφερθείσες υποχρεώσεις επιβάλλουν μόνο τους απαραίτητους περιορισμούς για την επίτευξη των προαναφερθέντων στόχων.
- (18) Ο κανονισμός θα πρέπει να απαριθμεί ορισμένες υποχρεώσεις που περιέχονται συχνά στις συμφωνίες για άδεια εκμετάλλευσης τεχνογνωσίας αλλά που γενικά δεν περιορίζουν τον ανταγωνισμό και να προβλέπει ότι, εάν, λόγω ενός ειδικού οικονομικού ή νομικού πλαισίου εμπίπτουν στο άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης, τότε θα πρέπει και αυτές να καλύπτονται από την απαλλαγή. Η απαρίθμηση του άρθρου 2 του παρόντος κανονισμού δεν είναι περιοριστική.
- (19) Ο κανονισμός θα πρέπει επίσης να καθορίζει τους περιορισμούς ή τις διατάξεις που δεν μπορούν να περιέχονται στις συμφωνίες αδειών εκμετάλλευσης ώστε αυτές να επωφελούνται της απαλλαγής κατά κατηγορία. Οι περιορισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού μπορούν να εμπίπτουν στην απαγόρευση του άρθρου 85 παράγραφος 1, της συνθήκης, όμως, σ' ό,τι τους αφορά, δεν μπορεί γενικά να υποτεθεί ότι, παρότι συνδέονται με τη μεταφορά τεχνολογίας, θα επιφέρουν τα θεμιτά αποτελέσματα που απαιτεί το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης, όπως απαιτείται για τη χορήγηση απαλλαγής κατά κατηγορία. Τέτοιοι περιορισμοί μπορούν να απαλλαγούν μόνο με ατομική απόφαση, λαμβανομένου υπόψη κυρίως του σημαντικού χαρακτήρα των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων και του βαθμού συγκέντρωσης της αγοράς.

- (20) Δεν περιορίζουν, γενικά, τον ανταγωνισμό, η υποχρέωση του δικαιοδόχου να παύσει να χρησιμοποιεί την παραχωρούμενη τεχνολογία μετά τη λήξη της συμφωνίας (βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3) και η υποχρέωση γνωστοποίησης στο δικαιοπάροχο των βελτιώσεων που επέφερε (άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 4). Η απαγόρευση χρησιμοποίησης μετά τη λήξη μπορεί να θεωρηθεί ως σύνηθες στοιχείο για την άδεια εκμετάλλευσης διότι σε αντίθετη περίπτωση ο δικαιοπάροχος θα ήταν υποχρεωμένος να παραχωρεί επ' άπειρον την τεχνολογία του ή τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας του. Η υποχρέωση του δικαιοδόχου να χορηγήσει στο δικαιοπάροχο άδεια για τις βελτιώσεις που επέφερε στην παραχωρούμενη τεχνολογία ή/και στα παραχωρούμενα διπλώματα ευρεσιτεχνίας δεν περιορίζει κατά κανόνα τον ανταγωνισμό όταν ο δικαιοδόχος έχει δικαίωμα από τη σύμβαση να μοιράζεται την εμπειρία και τις μελλοντικές εφευρέσεις του δικαιοπάροχου. Αντίθετα υπάρχει περιορισμός του ανταγωνισμού όταν η συμφωνία περιέχει υποχρέωση του δικαιοδόχου να εκχωρήσει στο δικαιοπάροχο τα δικαιώματά του επί των βελτιώσεων που επέφερε στην παραχωρηθείσα τεχνολογία (βλέπε άρθρο 3 σημείο 6).
- (21) Ο κατάλογος των ρητρών που δεν αποτελούν εμπόδιο για την απαλλαγή περιέχει επίσης υποχρέωση του δικαιοδόχου να συνεχίσει να καταβάλλει δικαιώματα μέχρι τη λήξη της συμφωνίας είτε η τεχνολογία εμπίπτει είτε όχι στο δημόσιο τομέα με ενέργεια τρίτων ή του ίδιου του δικαιοδόχου (βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 7). Επιπλέον, οι συμβαλλόμενοι θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, προκειμένου να διευκολυνθεί ο δικαιοδόχος όσον αφορά την πληρωμή, να καταβάλουν τα δικαιώματα για τη χρησιμοποίηση της παραχωρούμενης τεχνολογίας σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της διάρκειας των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ιδίως καθορίζοντας χαμηλότερα ποσοστά δικαιωμάτων. Κατά γενικό κανόνα, δεν υπάρχει λόγος προστασίας των μερών έναντι των προβλεπόμενων δημοσιονομικών συνεπειών μιας συμφωνίας που συνάπτεται ελεύθερα ούτε, επομένως, περιορισμού της ελευθερίας τους να επιλέξουν το κατάλληλο μέσο για χρηματοδότηση της μεταφοράς τεχνολογίας και κατανομής μεταξύ τους του κινδύνου μιας τέτοιας εκμετάλλευσης. Ωστόσο, ο καθορισμός των δικαιωμάτων ενόψει της υλοποίησης εντός των περιορισμών του άρθρου 3 του παρόντος κανονισμού αποκλείει τη συμφωνία από τη χορήγηση απαλλαγής.
- (22) Η υποχρέωση του δικαιοδόχου να περιορίσει την εκμετάλλευση της παραχωρούμενης τεχνολογίας σε ένα ή σε περισσότερους τεχνικούς τομείς εφαρμογής («τομέας χρησιμοποίησης») ή σε μία ή περισσότερες αγορές προϊόντων δεν εμπίπτει ούτε στο άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης. Ο δικαιοπάροχος έχει το δικαίωμα να μεταφέρει την τεχνολογία του μόνο για περιορισμένους σκοπούς (βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 8).
- (23) Οι ρήτρες με τις οποίες τα μέρη κατανέμουν, όταν είναι ανταγωνιστές για τα συμβατικά προϊόντα, την πελατεία στον ίδιο τεχνολογικό τομέα εφαρμογής ή στην ίδια αγορά προϊόντων, είτε με πραγματική απαγόρευση προμήθειας ορισμένων κατηγοριών πελατών είτε με υποχρέωση ισοδύναμου αποτελέσματος αποκλείουν την παροχή του ευεργετήματος της απαλλαγής κατά κατηγορία (βλέπε άρθρο 3 σημείο 4). Οι περιορισμοί αυτοί μεταξύ μη ανταγωνιστών υπόκεινται στη διαδικασία υποβολής αντιρρήσεων. Στο άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού δεν προβλέπεται η περίπτωση κατά την οποία η άδεια εκμετάλλευσης του διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή της τεχνολογίας χορηγείται για να εξασφαλισθεί μια δεύτερη πηγή προμήθειας σ' έναν πελάτη. Στην περίπτωση αυτή η απαγόρευση που επιβάλλεται στο δεύτερο δικαιοδόχο να μην προμηθεύει άλλους πλην του συγκεκριμένου πελάτη είναι απαραίτητη για τη χορήγηση της δεύτερης άδειας εκμετάλλευσης, δεδομένου ότι ο σκοπός της ενέργειας δεν συνίσταται στη δημιουργία μιας ανεξάρτητης πηγής εφοδιασμού στην αγορά. Το ίδιο ισχύει και για τους περιορισμούς των ποσοτήτων που μπορεί να προμηθεύσει ο δικαιοδόχος στο συγκεκριμένο πελάτη (βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 13).
- (24) Εκτός από τις ρήτρες που ήδη αναφέρθηκαν, ο κατάλογος των περιορισμών που εμποδίζουν την απαλλαγή κατά κατηγορίες περιλαμβάνει επίσης περιορισμούς σχετικά με την τιμή πώλησης του προϊόντος που καλύπτεται με άδεια εκμετάλλευσης ή τις ποσότητες που πρέπει να παραχθούν ή να πωληθούν, διότι περιορίζουν σοβαρά την εκμετάλλευση της παραχωρούμενης τεχνολογίας από το δικαιούχο και κυρίως διότι οι ποσοτικοί περιορισμοί μπορεί να έχουν το ίδιο αποτέλεσμα με τους περιορισμούς στις εξαγωγές (βλέπε άρθρο 3 σημεία 1 και 5). Δεν συμβαίνει το ίδιο όταν μία άδεια παραχωρείται για τη χρησιμοποίηση τεχνολογίας σε καθορισμένες εγκαταστάσεις παραγωγής και όταν, ο δικαιοδόχος επιτυγχάνει συγχρόνως μια ειδική τεχνολογία για τη δημιουργία, εκμετάλλευση και διατήρηση των εγκαταστάσεων αυτών και δικαιούται να αυξήσει την παραγωγική δυναμικότητά τους ή να δημιουργήσει νέες για δική τους χρήση σύμφωνα με τους ισχύοντες εμπορικούς όρους. Εξάλλου, μπορεί νόμιμα να παρεμποδίζεται ο δικαιοδόχος να χρησιμοποιεί την ειδική τεχνολογία του δικαιοπάροχου για δημιουργία εγκαταστάσεων για τρίτους, δεδομένου ότι η συμφωνία δεν αποβλέπει στο να επιτρέψει στο δικαιοδόχο να επιτρέψει σε άλλους παραγωγούς την πρόσβαση στην τεχνολογία του δικαιοπάροχου κατά το χρονικό διάστημα που αυτή παραμένει απόρρητη ή προστατεύεται από διπλώματα ευρεσιτεχνίας (βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 12).
- (25) Για τις συμφωνίες που δεν καλύπτονται αυτόματα από την απαλλαγή επειδή περιέχουν διατάξεις που δεν απαλλάσσονται ρητά από τον παρόντα κανονισμό ούτε όμως εξαιρούνται ρητά από την απαλλαγή, ιδίως αυτές που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, μπορούν εν τούτοις να θεωρηθούν ότι τυγχάνουν γενικά, υπό ορισμένες συνθήκες, της απαλλαγής κατά κατηγορίες. Η Επιτροπή θα είναι σύντομα σε θέση να διαπιστώσει εάν αυτό ισχύει με βάση τις πληροφορίες που οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να της παράσχουν

σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 3385/94 της Επιτροπής⁽¹⁾. Η Επιτροπή μπορεί να απαλλάξει από την υποχρέωση κοινοποίησης οποιαδήποτε ένδειξη που απαιτείται στο έντυπο Α/Β, εφόσον κρίνει ότι δεν είναι αναγκαία. Η Επιτροπή θα αρκεσθεί, γενικά, στην κοινοποίηση ολοκλήρου του κειμένου της συμφωνίας παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης και σε εκτίμηση βασισμένη σε άμεσα διαθέσιμα στοιχεία για τη διάρθρωση της αγοράς και το μερίδιο που κατέχει ο δικαιοδόχος. Οι συμφωνίες αυτές πρέπει, συνεπώς, να θεωρηθεί ότι καλύπτονται από την απαλλαγή βάσει του παρόντος κανονισμού εφόσον κοινοποιούνται στην Επιτροπή και αυτή δεν αντιτίθεται στην απαλλαγή, εντός ορισμένης προθεσμίας.

- (26) Όταν οι συμφωνίες που απαλλάσσονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού έχουν εντούτοις αποτελέσματα ασυμβίβαστα με το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης, η Επιτροπή μπορεί να ανακαλέσει το ευεργέτημα της απαλλαγής κατά κατηγορία, ιδίως όταν τα προϊόντα για τα οποία έχει παραχωρηθεί άδεια εκμετάλλευσης δεν υπόκεινται σε πραγματικό ανταγωνισμό στην εδαφική περιοχή η οποία έχει παραχωρηθεί (βλέπε άρθρο 7). Αυτό μπορεί να συμβεί όταν ο δικαιοδόχος κατέχει σημαντική θέση στην αγορά. Στην αξιολόγηση των όρων του ανταγωνισμού, η Επιτροπή θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στις περιπτώσεις εκείνες στις οποίες το μερίδιο αγοράς του δικαιοδόχου υπερβαίνει το όριο του 40 % του συνόλου της αγοράς των προϊόντων που καλύπτονται από την άδεια, καθώς και όλων των προϊόντων ή υπηρεσιών που ο καταναλωτής θεωρεί εναλλάξιμα ή υποκαταστάσιμα λόγω των ιδιοτήτων τους, της τιμής τους ή της χρήσης τους.
- (27) Οι συμφωνίες που πληρούν τις προϋποθέσεις των άρθρων 1 και 2 του παρόντος κανονισμού και που δεν έχουν ούτε ως αντικείμενο ούτε ως αποτέλεσμα τον καθ' οιονδήποτε τρόπο περιορισμό του ανταγωνισμού δεν θα πρέπει πλέον να κοινοποιούνται. Εντούτοις, οι επιχειρήσεις θα έχουν πάντοτε το δικαίωμα να ζητήσουν, σε ειδικές περιπτώσεις, αρνητική πιστοποίηση ή απαλλαγή δυνάμει του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης βάσει του κανονισμού αριθ. 17 του Συμβουλίου⁽²⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας. Θα μπορούν, ειδικότερα, να κοινοποιούν τις συμφωνίες τους που περιλαμβάνουν την υποχρέωση για το δικαιοπάροχο να μην παραχωρήσει άλλες άδειες στην υπό εξέταση εδαφική περιοχή, εφόσον το μερίδιο αγοράς του δικαιοδόχου ανέρχεται ή μπορεί να ανέρχεται σε άνω του 40 %.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

1. Σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης, το άρθρο 85 παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται, υπό τις προϋ-

ποθέσεις που παρατίθενται κατωτέρω, στις αμιγείς συμφωνίες χορήγησης άδειας εκμετάλλευσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας και τεχνογνωσίας και στις μεικτές συμφωνίες χορήγησης άδειας διπλώματος ευρεσιτεχνίας και τεχνογνωσίας και στις συμφωνίες που περιέχουν παρεπόμενους όρους σχετικά με δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας πλην των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και στις οποίες συμμετέχουν μόνο δύο επιχειρήσεις και προβλέπουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

1. υποχρέωση του δικαιοπάροχου να μη χορηγεί σε άλλες επιχειρήσεις άδεια εκμετάλλευσης της παραχωρούμενης τεχνολογίας στην περιοχή για την οποία έχει χορηγηθεί άδεια εκμετάλλευσης·
2. υποχρέωση του δικαιοπάροχου να μην εκμεταλλεύεται ο ίδιος την παραχωρούμενη τεχνολογία στην περιοχή για την οποία έχει χορηγηθεί άδεια εκμετάλλευσης·
3. υποχρέωση του δικαιοδόχου να μην εκμεταλλεύεται την παραχωρούμενη τεχνολογία στην περιοχή του δικαιοπάροχου εντός της κοινής αγοράς·
4. υποχρέωση του δικαιοδόχου να μην κατασκευάζει ή χρησιμοποιεί το προϊόν για το οποίο έχει χορηγηθεί άδεια και να μη χρησιμοποιεί τη μέθοδο για την οποία έχει χορηγηθεί άδεια σε περιοχές της κοινής αγοράς που έχουν παραχωρηθεί σε άλλους δικαιοδόχους·
5. υποχρέωση του δικαιοδόχου να μην ασκεί ενεργό πολιτική εμπορίας του προϊόντος για το οποίο έχει χορηγηθεί άδεια σε περιοχές εντός της κοινής αγοράς που έχουν παραχωρηθεί σε άλλους δικαιοδόχους και ιδιαίτερα να μην προβαίνει σε διαφήμιση ειδικά απευθυνόμενη στις περιοχές αυτές ή να μην ιδρύει υποκαταστήματα ή να μη διατηρεί αποθήκες διανομής·
6. υποχρέωση του δικαιοδόχου να μη διοχετεύει στο εμπόριο το προϊόν για το οποίο έχει χορηγηθεί η άδεια σε περιοχές εντός της κοινής αγοράς οι οποίες έχουν παραχωρηθεί σε άλλους δικαιοδόχους, σε ανταπόκριση μη επιδιωχθεισών αιτήσεων παράδοσης·
7. υποχρέωση του δικαιοδόχου να χρησιμοποιεί μόνο το σήμα κατασκευής του δικαιοπάροχου ή την καθορισμένη από αυτόν παρουσίαση για να διακρίνει το προϊόν για το οποίο έχει χορηγηθεί η άδεια κατά το διάστημα ισχύος της συμφωνίας, εφόσον ο δικαιοδόχος δεν κωλύεται να αναφέρει πως είναι κατασκευαστής του προϊόντος για το οποίο χορηγείται η άδεια·
8. υποχρέωση του δικαιοδόχου να περιορίζει την παραγωγή του προϊόντος για το οποίο χορηγείται η άδεια στις απαραίτητες ποσότητες για την κατασκευή των δικών του προϊόντων και να πωλεί το προϊόν για το οποίο έχει χορηγηθεί η άδεια μόνο ως αναπόσπαστο μέρος ή ως ανταλλακτικό των δικών του προϊόντων, ή καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο που σχετίζεται με την πώληση των δικών του προϊόντων υπό τον όρο ότι αυτές οι ποσότητες καθορίζονται ελεύθερα από το δικαιοδόχο.

2. Σε περίπτωση αμιγών συμφωνιών άδειας εκμετάλλευσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας, απαλλαγή των υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 χορηγείται όταν και για όσο χρόνο στα αντίστοιχα εδάφη του δικαιούχου (σημεία 1, 2, 7 και 8), του δικαιοπάροχου (σημείο 3) και των

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 377 της 31. 12. 1994, σ. 28.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. 13 της 21. 2. 1962, σ. 204/62.

άλλων δικαιοδόχων (σημεία 4 και 5) το προϊόν για το οποίο έχει χορηγηθεί η άδεια προστατεύεται από παράλληλα διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Η απαλλαγή όσον αφορά την υποχρέωση της παραγράφου 1 σημείο 6 παρέχεται για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα πέντε χρόνια από την ημερομηνία κατά την οποία το προϊόν για το οποίο χορηγήθηκε άδεια τέθηκε σε κυκλοφορία για πρώτη φορά στο εμπόριο εντός της κοινής αγοράς από έναν από τους δικαιοδόχους, εφόσον και για όσο χρόνο το προϊόν προστατεύεται, στις περιοχές αυτές, με παράλληλα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

3. Σε περίπτωση αμιγών συμφωνιών άδειας εκμετάλλευσης τεχνογνωσίας, η περίοδος απαλλαγής των υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 σημεία 1 έως 5, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δέκα χρόνια από την ημερομηνία κατά την οποία το προϊόν για το οποίο χορηγείται η άδεια κυκλοφόρησε για πρώτη φορά στο εμπόριο εντός της κοινής αγοράς από έναν από τους δικαιοδόχους.

Η απαλλαγή όσον αφορά την υποχρέωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 σημείο 6 χορηγείται για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα πέντε χρόνια από την ημερομηνία κατά την οποία το προϊόν για το οποίο χορηγήθηκε άδεια τέθηκε για πρώτη φορά στο εμπόριο εντός της κοινής αγοράς από έναν από τους δικαιούχους.

Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1 σημεία 7 και 8 απαλλάσσονται καθόλη τη διάρκεια ισχύος της συμφωνίας για όσο διάστημα η τεχνογνωσία παραμένει απόρρητη και ουσιώδης.

Εντούτοις, η απαλλαγή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 χορηγείται μόνο όταν τα μέρη έχουν προσδιορίσει με οποιοδήποτε κατάλληλο τρόπο, την αρχική τεχνογνωσία καθώς και τις ενδεχόμενες βελτιώσεις που τίθενται στη διάθεση του ενός των μερών και κοινοποιούνται στο άλλο σύμφωνα με τις διατάξεις και το αντικείμενο της συμφωνίας, υπό τον όρο και για όσο χρόνο η τεχνογνωσία παραμένει απόρρητη και ουσιώδης.

4. Σε περίπτωση μεικτών συμφωνιών άδειας εκμετάλλευσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας και τεχνογνωσίας η απαλλαγή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 σημεία 1 έως 5 εφαρμόζεται στα κράτη μέλη στα οποία η παραχωρούμενη τεχνολογία προστατεύεται με τα βασικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας εφόσον το προϊόν για το οποίο έχει χορηγηθεί άδεια προστατεύεται σ' αυτά με παρόμοια διπλώματα ευρεσιτεχνίας, όταν η διάρκεια αυτής της προστασίας υπερβαίνει τις περιόδους που ορίζονται στην παράγραφο 3.

Η διάρκεια της απαλλαγής που προβλέπεται στην παράγραφο 1 σημείο 6 δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε χρόνια όπως προβλέπεται στις παραγράφους 2 και 3.

Εντούτοις, οι συμφωνίες αυτές μπορούν να τύχουν της απαλλαγής που προβλέπεται στην παράγραφο 1 μόνο για όσο χρόνο τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας παραμένουν σε ισχύ ή εφόσον η τεχνογνωσία έχει προσδιορισθεί και για όσο χρόνο παραμένει απόρρητη και ουσιώδης, ανάλογα ποιό χρονικό διάστημα είναι μεγαλύτερο.

5. Η απαλλαγή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται επίσης όταν τα συμβαλλόμενα μέρη προβλέπουν στις συμφωνίες τους υποχρεώσεις ανάλογες με αυτές

που προβλέπονται στην εν λόγω παράγραφο, περιορίζοντας όμως την εφαρμογή του σε έκταση μικρότερη από εκείνη που προβλέπει η εν λόγω παράγραφος.

Άρθρο 2

1. Δεν αποτελούν εμπόδιο για την εφαρμογή του άρθρου 1 ιδίως οι ακόλουθες υποχρεώσεις, οι οποίες γενικώς, δεν περιορίζουν τον ανταγωνισμό:

1. υποχρέωση του δικαιοδόχου να μη διαδίδει την τεχνογνωσία που του γνωστοποίησε ο δικαιοπάροχος· ο δικαιοδόχος είναι δυνατόν να εξακολουθεί να δεσμεύεται από την υποχρέωση αυτή μετά τη λήξη της συμφωνίας·
2. υποχρέωση του δικαιοδόχου να μην παραχωρεί περαιτέρω άδειες ή να μη μεταβιβάζει την άδεια εκμετάλλευσης·
3. υποχρέωση του δικαιοδόχου να μην εκμεταλλεύεται την τεχνογνωσία ή τα παραχωρούμενα διπλώματα ευρεσιτεχνίας μετά τη λήξη της συμφωνίας, όταν και για όσο χρόνο η τεχνογνωσία παραμένει απόρρητη ή τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας παραμένουν σε ισχύ·
4. υποχρέωση του δικαιοδόχου να χορηγήσει στο δικαιοπάροχο άδεια εκμετάλλευσης για τις βελτιώσεις ή τις νέες εφαρμογές που επέφερε στην τεχνολογία που του παραχωρήθηκε υπό τον όρο ότι:

— σε περίπτωση ξεχωριστών βελτιώσεων, μία άδεια του είδους αυτού δεν είναι αποκλειστική, κατά τρόπον ώστε ο δικαιοδόχος να είναι ελεύθερος να χρησιμοποιήσει τις βελτιώσεις που επέφερε ο ίδιος ή να τις παραχωρήσει σε τρίτους, στο μέτρο που κάτι τέτοιο δεν συνεπάγεται διάδοση της τεχνογνωσίας που του γνωστοποιήθηκε από το δικαιοπάροχο και η οποία παραμένει απόρρητη

και

— ο δικαιοπάροχος αναλαμβάνει να χορηγήσει αποκλειστική ή όχι άδεια εκμετάλλευσης στο δικαιοδόχο για τις βελτιώσεις που επέφερε ο ίδιος·

5. υποχρέωση του δικαιοδόχου να τηρεί ελάχιστες ποιοτικές προδιαγραφές, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών προδιαγραφών, όσον αφορά το προϊόν για το οποίο έχει χορηγηθεί η άδεια ή να προμηθεύεται προϊόντα ή υπηρεσίες από το δικαιοπάροχο ή από μία επιχείρηση που όρισε αυτός ο τελευταίος, στο μέτρο που οι ποιοτικές αυτές προδιαγραφές, τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες είναι αναγκαίες για:

α) την εξασφάλιση σωστής τεχνικής εκμετάλλευσης της παραχωρούμενης τεχνολογίας

ή

β) την εγγύηση της καταλληλότητας της παραγωγής του δικαιοδόχου με βάση τους κανόνες ποιότητας που ισχύουν για το δικαιοπάροχο και τους άλλους δικαιοδόχους,

και να επιτρέπει στο δικαιοπάροχο να πραγματοποιεί ελέγχους για το σκοπό αυτό·

6. υποχρεώσεις:
- α) πληροφόρησης του δικαιιοπάροχου για κάθε παράνομη χρήση της τεχνογνωσίας ή για κάθε παραποίηση των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για τα οποία χορηγείται άδεια εκμετάλλευσης
ή
 - β) προσφυγής ή βοήθειας του δικαιιοπάροχου για προσφυγή στη δικαιοσύνη σε περίπτωση παράνομης χρήσης ή παραποίησης.
7. υποχρέωση του δικαιιοδόχου να συνεχίσει να καταβάλλει δικαιώματα:
- α) μέχρι τη λήξη της συμφωνίας, το ύψος των οποίων, η διάρκεια και οι τρόποι πληρωμής έχουν καθορισθεί ελεύθερα από τα συμβαλλόμενα μέρη, σε περίπτωση που η τεχνογνωσία έχει περιέλθει σε δημόσια χρήση για λόγους που δεν σχετίζονται με ενέργεια του δικαιοπαρόχου, με την επιφύλαξη ενδεχόμενης συμπληρωματικής αποζημίωσης εάν η τεχνογνωσία έχει περιέλθει σε δημόσια χρήση λόγω ενέργειας του δικαιιοδόχου κατά παράβαση της συμφωνίας.
 - β) για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της διάρκειας των παραχωρηθέντων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας προκειμένου να διευκολυνθεί η πληρωμή.
8. υποχρέωση του δικαιιοδόχου να περιορίσει την εκμετάλλευση της παραχωρούμενης τεχνολογίας σε μία ή περισσότερες τεχνικές εφαρμογές που καλύπτονται από την παραχωρούμενη τεχνολογία, ή σε μία ή περισσότερες αγορές προϊόντων.
9. υποχρέωση του δικαιιοδόχου να καταβάλει ένα ελάχιστο ποσό δικαιωμάτων εκμετάλλευσης ή να παράγει μία ελάχιστη ποσότητα προϊόντων για τα οποία έχει χορηγηθεί η άδεια ή να πραγματοποιεί έναν ελάχιστο αριθμό πράξεων εκμετάλλευσης της παραχωρούμενης τεχνολογίας.
10. υποχρέωση του δικαιιοπάροχου να παρέχει στο δικαιιοδόχο ευνοϊκότερους όρους παροχής της άδειας εκμετάλλευσης από εκείνους που ενδεχομένως θα πρόσφερε σε άλλη επιχείρηση μετά τη σύναψη της συμφωνίας.
11. υποχρέωση του δικαιιοδόχου να αναφέρει το όνομα του δικαιιοπάροχου επί του προϊόντος για το οποίο χορηγείται η άδεια.
12. υποχρέωση του δικαιιοδόχου να μη χρησιμοποιεί την τεχνολογία του δικαιιοπάροχου για την κατασκευή εγκαταστάσεων για τρίτους· αυτή η υποχρέωση δεν θίγει το δικαίωμα του δικαιιοδόχου να αυξήσει το δυναμικό των εγκαταστάσεών του ή να δημιουργήσει νέες εγκαταστάσεις για δική του χρήση με συνήθεις εμπορικούς όρους συμπεριλαμβανομένης και της καταβολής συμπληρωματικών δικαιωμάτων.
13. υποχρέωση του δικαιιοδόχου να παρέχει σε συγκεκριμένο πελάτη περιορισμένη ποσότητα του προϊόντος για το οποίο χορηγείται η άδεια όταν η άδεια χορηγείται για να αποτελέσει δεύτερη πηγή προμήθειας του πελάτη εντός του εδάφους στο οποίο χορηγείται η άδεια. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται επίσης όταν ο πελάτης είναι ο δικαιιοδόχος και όταν η άδεια που χορηγείται για να αποτελέσει μία δεύτερη πηγή προμήθειας προβλέπει ότι ο πελάτης θα πρέπει να κατασκευάσει ο ίδιος τα προϊόντα για τα οποία χορηγείται η άδεια ή να αναθέσει την κατασκευή τους σε υπεργολάβο.
14. διατήρηση του δικαιώματος του δικαιοπαρόχου να ασκεί τα δικαιώματα που του έχουν χορηγηθεί από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας προκειμένου να αντιτάσσεται στην εκμετάλλευση της τεχνολογίας από το δικαιιοδόχο εκτός της περιοχής που έχει παραχωρηθεί.
15. διατήρηση του δικαιώματος του δικαιοπαρόχου να λύσει τη συμφωνία σε περίπτωση αμφισβήτησης από το δικαιιοδόχο του απορρήτου ή ουσιώδους χαρακτήρα της παραχωρηθείσας τεχνογνωσίας ή της ισχύος των παραχωρηθέντων προς εκμετάλλευση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στο εσωτερικό της κοινής αγοράς, τα οποία ανήκουν στο δικαιιοπάροχο ή σε επιχειρήσεις που συνδέονται με τον τελευταίο.
16. διατήρηση του δικαιώματος του δικαιοπαρόχου να καταγγείλει τη σύμβαση που αφορά την άδεια εκμετάλλευσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας εάν ο δικαιιοδόχος ισχυρισθεί ότι το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δεν είναι απαραίτητο.
17. υποχρέωση του δικαιιοδόχου να κατασκευάζει και να εκμεταλλεύεται εμπορικά το προϊόν που καλύπτεται από την άδεια, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.
18. διατήρηση του δικαιώματος του δικαιοπαρόχου να ανακαλεί την αποκλειστικότητα που χορήγησε στο δικαιιοδόχο και να παύει να χορηγεί άδειες εκμετάλλευσης για βελτιώσεις όταν ο δικαιιοδόχος ανταγωνίζεται στο εσωτερικό της κοινής αγοράς το δικαιιοπάροχο, τις επιχειρήσεις που συνδέονται με αυτόν ή άλλες επιχειρήσεις στους τομείς της έρευνας και της ανάπτυξης, της κατασκευής ή της χρησιμοποίησης ανταγωνιστικών προϊόντων και της διανομής τους, και διατήρηση του δικαιώματος να απαιτεί από το δικαιιοδόχο να προσκομίζει αποδείξεις ότι η παραχωρηθείσα τεχνογνωσία δεν χρησιμοποιείται για την παραγωγή προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών άλλων από αυτών που καλύπτονται από την άδεια εκμετάλλευσης.
2. Όταν, λόγω ειδικών περιστάσεων, οι ρήτρες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εμπίπτουν στην εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης, τότε και πάλι απαλλάσσονται, ακόμα και αν δεν συνοδεύονται από υποχρεώσεις που απαλλάσσονται με βάση το άρθρο 1.
3. Η απαλλαγή που προβλέπεται στην παράγραφο 2 εφαρμόζεται επίσης όταν τα συμβαλλόμενα μέρη προβλέπουν στις συμφωνίες τους ρήτρες ανάλογες με αυτές που προβλέπονται στην παράγραφο 1, περιορίζοντας όμως την εφαρμογή τους σε έκταση μικρότερη από εκείνη που προβλέπει η εν λόγω παράγραφος.
- Άρθρο 3*
- Το άρθρο 1 και το άρθρο 2 παράγραφος 2 δεν εφαρμόζονται όταν:
1. το ένα των συμβαλλομένων μερών περιορίζεται κατά τον καθορισμό των τιμών, των στοιχείων της τιμής ή των εκπτώσεων για τα προϊόντα για τα οποία χορηγείται η άδεια.

2. περιορίζεται η ελευθερία ενός των συμβαλλομένων μερών να ανταγωνίζεται εντός της κοινής αγοράς το άλλο μέρος, τις επιχειρήσεις που συνδέονται με αυτό ή άλλες επιχειρήσεις, στους τομείς της έρευνας και της ανάπτυξης, της κατασκευής ή της χρησιμοποίησης ανταγωνιστικών προϊόντων και της διανομής τους, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 2 παράγραφος 1 σημεία 17 και 18.

3. τα συμβαλλόμενα μέρη ή το ένα εξ αυτών υποχρεούνται, χωρίς αντικειμενικά εύλογη αιτία, να:

α) αρνούνται να ικανοποιούν τα αιτήματα παράδοσης των χρηστών ή των μεταπωλητών, στις περιοχές τους, οι οποίοι επρόκειτο να κυκλοφορήσουν προϊόντα σε άλλες περιοχές εντός της κοινής αγοράς.

β) περιορίζουν τη δυνατότητα των χρηστών ή των μεταπωλητών να αγοράζουν προϊόντα από άλλους μεταπωλητές εντός της κοινής αγοράς και ιδίως εφόσον ασκούν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας ή λαμβάνουν μέτρα παρεμπόδισης των χρηστών ή των μεταπωλητών να αποκτούν προϊόντα εκτός της παραχωρηθείσας εδαφικής περιοχής ή να θέτουν στην αγορά σ' αυτήν την περιοχή προϊόντα που έχουν τεθεί νόμιμα στο εμπόριο εντός της κοινής αγοράς από το δικαιούπαρχο ή με τη συγκατάθεσή του,

ή όταν παρόμοιες ενέργειες είναι αποτέλεσμα συνεννόησης μεταξύ τους.

4. τα μέρη ήταν ήδη ανταγωνιστές πριν από την παραχώρηση της άδειας και το ένα των συμβαλλομένων μερών περιορίζεται στον ίδιο τομέα τεχνικής εφαρμογής, ή στην ίδια αγορά προϊόντων, ως προς την πελατεία που μπορεί να εξυπηρετεί κυρίως με την απαγόρευση προμήθειας ορισμένων κατηγοριών χρηστών, τη χρησιμοποίηση ορισμένων τύπων διανομής ή προκειμένου περί κατανομής της πελατείας, τη χρήση ορισμένων ειδών συσκευασίας των προϊόντων και αυτό με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 1 παράγραφος 1 σημείο 7 και του άρθρου 2 παράγραφος 1 σημείο 13.

5. το ένα των συμβαλλομένων μερών περιορίζεται ως προς την ποσότητα των κατασκευασμένων ή πωλουμένων προϊόντων για τα οποία χορηγείται η άδεια ή ως προς τον αριθμό των πράξεων εκμετάλλευσης της παραχωρούμενης τεχνολογίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 1 παράγραφος 1 σημείο 8 και του άρθρου 2 παράγραφος 1 σημείο 13.

6. ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να παραχωρήσει στο δικαιούπαρχο το σύνολο ή μέρος των δικαιωμάτων του επί των δελτιώσεων ή των νέων εφαρμογών της παραχωρηθείσας τεχνολογίας.

7. ο δικαιούπαρχος είναι υποχρεωμένος, έστω και με χωριστές συμφωνίες ή με την αυτόματη παράταση της αρχικής διάρκειας της συμφωνίας εντάσσοντας ενδεχομένως νέες δελτιώσεις, για περίοδο που υπερβαίνει αυτήν που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφοι 2 και 3, να μη χορηγεί σε άλλες επιχειρήσεις άδεια εκμετάλλευσης της

παραχωρηθείσας τεχνολογίας στην περιοχή για την οποία παρέχεται η άδεια, ή ένα από τα μέρη είναι υποχρεωμένο, για περίοδο που υπερβαίνει αυτήν που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφοι 2 και 3 ή στο άρθρο 1 παράγραφος 4, να μην εκμεταλλεύεται την παραχωρηθείσα τεχνολογία στην περιοχή αντισυμβαλλομένων ή άλλων δικαιούχων.

Άρθρο 4

1. Τυχάνουν επίσης της απαλλαγής που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό οι συμφωνίες που περιλαμβάνουν υποχρεώσεις που περιορίζουν τον ανταγωνισμό οι οποίες δεν καλύπτονται από τα άρθρα 1 και 2 και δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω συμφωνίες κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3385/94 και ότι η τελευταία δεν αντιτάσσεται, εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών, στην απαλλαγή.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται ιδιαίτερα όταν:

α) ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος κατά τη σύναψη της συμφωνίας, να δέχεται προδιαγραφές ποιότητας ή άλλες άδειες εκμετάλλευσης ή να προμηθεύεται αγαθά ή υπηρεσίες οι οποίες δεν είναι απαραίτητες για την ικανοποιητική, από τεχνική άποψη, εκμετάλλευση της παραχωρούμενης τεχνολογίας ή για να εξασφαλίζεται ότι η παραγωγή του δικαιούχου συμφωνεί με τους κανόνες ποιότητας που τηρούνται από το δικαιούπαρχο και τους άλλους δικαιούχους.

β) ο δικαιούχος απαγορεύεται να αμφισβητήσει τον απόρρητο ή ουσιώδη χαρακτήρα της παραχωρούμενης τεχνολογίας ή την εγκυρότητα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που παραχωρήθηκαν εντός της κοινής αγοράς, και τα οποία ανήκουν στο δικαιούπαρχο ή σε επιχειρήσεις συνδεδεμένες με αυτόν.

3. Η προθεσμία των τεσσάρων μηνών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 αρχίζει από την ημερομηνία κατά την οποία παράγει ένομο αποτέλεσμα η κοινοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3385/94.

4. Όσον αφορά τις συμφωνίες που έχουν ήδη κοινοποιηθεί πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος κανονισμού είναι δυνατόν να γίνει επίκληση των παραγράφων 1 και 2 με την υποβολή ανακοίνωσης στην Επιτροπή στην οποία θα γίνεται ρητή μνεία στην κοινοποίηση και στο παρόν άρθρο. Οι διατάξεις της παραγράφου 3 εφαρμόζονται κατ' αναλογία.

5. Η Επιτροπή μπορεί να αντιταχθεί στην απαλλαγή εντός τεσσάρων μηνών. Αντιτάσσεται στην απαλλαγή όταν τούτο ζητηθεί από ένα κράτος μέλος εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία διαβιβάστηκε στο κράτος μέλος η κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή η ανακοίνωση που αναφέρεται στην παράγραφο 4. Η αίτηση αυτή πρέπει να θεμελιώνεται σε εκτιμήσεις σχετικές με τους κανόνες ανταγωνισμού της συνθήκης.

6. Η Επιτροπή μπορεί να άρει οποτεδήποτε τις αντιρρήσεις της σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής. Πάντως, όταν οι αντιρρήσεις έχουν διατυπωθεί κατ' αίτηση κράτους μέλους και το κράτος μέλος εμμένει σ' αυτές, οι αντιρρήσεις μπορούν να αρθούν μόνο μετά από διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων.

7. Αν οι αντιρρήσεις αρθούν επειδή οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις έχουν αποδείξει ότι πληρούνται οι όροι του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης, η απαλλαγή εφαρμόζεται από την ημερομηνία της κοινοποίησης.

8. Αν οι αντιρρήσεις αρθούν επειδή οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις έχουν τροποποιήσει την συμφωνία κατά τρόπον ώστε να πληρούνται οι όροι του άρθρου 85 παράγραφος 3, η απαλλαγή εφαρμόζεται από την ημερομηνία κατά την οποία αρχίζουν να ισχύουν οι τροποποιήσεις.

9. Αν η Επιτροπή αντιταχθεί στη χορήγηση απαλλαγής και οι αντιρρήσεις δεν αρθούν, τα αποτελέσματα της κοινοποίησης διέπονται από τις διατάξεις του κανονισμού αριθ. 17.

Άρθρο 5

1. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται:

1. στις συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ των μελών κοινοπραξίας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή τεχνονογασίας, που αφορούν τεχνολογίες που αποτελούν το αντικείμενο της κοινοπραξίας·
 2. στις συμφωνίες για άδειες εκμετάλλευσης που συνάπτονται μεταξύ των ανταγωνιστών που συμμετέχουν σε κοινή επιχείρηση, ή μεταξύ του ενός απ' αυτούς και της κοινής επιχείρησης, αν οι συμφωνίες για την άδεια εκμετάλλευσης αφορούν δραστηριότητα της κοινής επιχείρησης·
 3. στις συμφωνίες με τις οποίες ο ένας εκ των συμβαλλόμενων παρέχει άδεια εκμετάλλευσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή/και τεχνονογασίας στον αντισυμβαλλόμενο ο οποίος σε αντάλλαγμα, είτε με χωριστές συμφωνίες είτε μέσω συνδεδεμένων επιχειρήσεων, παραχωρεί στον πρώτο άδεια εκμετάλλευσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας, σήματος ή τεχνονογασίας ή αποκλειστικά δικαιώματα πωλήσεων εφόσον τα συμβαλλόμενα μέρη είναι ανταγωνιστές των προϊόντων που καλύπτονται απ' αυτές τις συμφωνίες·
 4. στις συμφωνίες άδειας εκμετάλλευσης που περιέχουν ρήτρες σχετικά με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, εκτός των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που δεν έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα·
 5. στις συμφωνίες που έχουν ως αποκλειστικό αντικείμενο την πώληση.
2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται ωστόσο:

1. στις συμφωνίες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 σημείο 2, σύμφωνα με τις οποίες μία ιδρυτική επιχείρηση παραχωρεί στην κοινή επιχείρηση την άδεια εκμετάλλευσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή τεχνονογασίας στην περίπτωση που τα προϊόντα για τα οποία χορηγείται η άδεια και τα άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες των συμμετεχουσών επιχειρήσεων που θεωρούνται εναλλάξιμα ή υποκαταστάσιμα από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων τους, της τιμής τους και της χρήσης τους δεν αντιπροσωπεύουν στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της:

- περισσότερο από το 20 % του συνόλου αυτών των προϊόντων όταν η άδεια περιορίζεται στην παραγωγή,
- περισσότερο από το 10 % του συνόλου αυτών των προϊόντων όταν η άδεια καλύπτει τόσο την παραγωγή όσο και τη διανομή,

της αγοράς του συνόλου των προϊόντων που καλύπτονται από την άδεια και κάθε άλλου εναλλάξιμου ή υποκαταστάσιμου προϊόντος ή υπηρεσίας·

2. στις συμφωνίες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 σημείο 1 καθώς και στις αμοιβαίες άδειες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 σημείο 3, όταν τα μέρη δεν υπόκεινται σε κανένα εδαφικό περιορισμό εντός της κοινής αγοράς ως προς την κατασκευή, τη χρησιμοποίηση και τη διάθεση στο εμπόριο των προϊόντων που προβλέπονται από τις συμφωνίες αυτές ως προς τη χρήση των παραχωρούμενων ή των κοινών τεχνολογιών.

3. Ο παρών κανονισμός εξακολουθεί να εφαρμόζεται εφόσον, για δύο συνεχόμενα οικονομικά έτη, δεν υπάρχει υπέρβαση των μεριδίων αγοράς, που αναφέρονται στην παράγραφο 2 σημείο 1, μεγαλύτερη από ένα δέκατο· όταν σημειώνεται υπέρβαση και αυτού του ορίου, ο παρών κανονισμός εξακολουθεί να εφαρμόζεται για περίοδο έξι μηνών από το τέλος του οικονομικού έτους εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε η υπέρβαση.

Άρθρο 6

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται επίσης:

1. στις συμφωνίες στις οποίες ο δικαιούχος δεν είναι κάτοχος της τεχνονογασίας ή δικαιούχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας, όμως είναι εξουσιοδοτημένος από τον κάτοχο ή το δικαιούχο να χορηγήσει άδειες εκμετάλλευσης·
2. στις συμφωνίες εκχώρησης τεχνονογασίας ή/και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, όταν τον κίνδυνο της εκμετάλλευσης φέρει ο εκχωρητής ιδιαίτερα όταν το ποσό που πρέπει να καταβληθεί σε αντάλλαγμα της εκχώρησης εξαρτάται από τον πραγματοποιηθέντα από τον εκδοχέα κύκλο εργασιών για τα προϊόντα που κατασκευάσθηκαν με βάση την τεχνονογασία ή τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τις ποσότητες που παρήχθησαν ή τον αριθμό των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν με τη βοήθεια της τεχνονογασίας ή των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας·
3. στις συμφωνίες άδειας εκμετάλλευσης στις οποίες τα δικαιώματα ή οι υποχρεώσεις του δικαιούχου ή του δικαιοδόχου αναλαμβάνονται από επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί τους.

Άρθρο 7

Η Επιτροπή δύναται να ανακαλέσει το ευεργέτημα της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού αριθ. 19/65/ΕΟΚ, εάν διαπιστώσει ότι, σε συγκεκριμένη περίπτωση, μία συμφωνία που απαλλάσσεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού έχει παρ' όλα αυτά ορισμένα αποτελέσματα ασυμβίβαστα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης, κυρίως όταν:

1. η συμφωνία έχει ως αποτέλεσμα να παρεμποδίσει την έκθεση των προϊόντων που καλύπτονται από άδεια, στο παραχωρούμενο έδαφος, σε πραγματικό ανταγωνισμό από ταυτόσημα προϊόντα ή υπηρεσίες ή προϊόντα ή υπηρεσίες που θεωρούνται από τους χρήστες εναλλάξιμα ή υποκαταστάσιμα λόγω των ιδιοτήτων τους, της τιμής τους και της χρήσης τους, ιδιαίτερα στην περίπτωση που ο δικαιοδόχος κατέχει μερίδιο αγοράς άνω του 40 %.

2. χωρίς αντικειμενικό λόγο, ο δικαιοδόχος αρνείται να ικανοποιήσει τη μη επιδιωχθείσα από αυτόν αίτηση παράδοσης των χρηστών ή μεταπωλητών εγκατεστημένων στην περιοχή άλλων δικαιοδόχων, και αυτά με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 1 παράγραφος 1 σημείο 6.

3. τα συμβαλλόμενα μέρη:

α) αρνούνται, χωρίς βάσιμο αντικειμενικό λόγο, να ικανοποιήσουν τη ζήτηση χρηστών ή μεταπωλητών εγκατεστημένων στην αντίστοιχη περιοχή τους, οι οποίοι θα διέθεταν τα προϊόντα σε άλλες περιοχές εντός της κοινής αγοράς.

ή

β) περιορίζουν τη δυνατότητα των χρηστών ή των μεταπωλητών να αγοράζουν τα προϊόντα από άλλους μεταπωλητές στο εσωτερικό της κοινής αγοράς, και ειδικότερα όταν ασκούν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας ή λαμβάνουν μέτρα για να παρεμποδίσουν αυτούς τους χρήστες ή τους μεταπωλητές να αποκτήσουν εκτός του παραχωρούμενου εδάφους ή να θέσουν σε κυκλοφορία σ' αυτό προϊόντα που έχουν νομίμως τεθεί στο εμπόριο στο εσωτερικό της κοινής αγοράς από το δικαιοπάροχο ή με τη συγκατάθεσή του.

4. τα μέρη ήταν ανταγωνιστές κατά την ημερομηνία παραχώρησης της άδειας εκμετάλλευσης και οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται στο δικαιοδόχο να παράγει μία ελάχιστη ποσότητα και να εκμεταλλεύεται όσο το δυνατόν καλύτερα την παραχωρούμενη τεχνολογία, όπως προβλέπεται αντίστοιχα από το άρθρο 2 παράγραφος 1 σημεία 9 και 17, έχουν ως αποτέλεσμα να εμποδίσουν το δικαιοδόχο να χρησιμοποιεί ανταγωνιστικές τεχνολογίες.

Άρθρο 8

1. Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού εξομοιώνονται με διπλώματα ευρεσιτεχνίας:

α) οι αιτήσεις για χορήγηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

β) τα υποδείγματα χρησιμότητας.

γ) οι αιτήσεις για υποδείγματα χρησιμότητας.

δ) οι τοπογραφίες ημιαγωγών προϊόντων.

ε) τα πιστοποιητικά χρησιμότητας (certificats d'unité) και τα πιστοποιητικά προσθήκης (certificats d'addition) του γαλλικού δικαίου.

στ) οι αιτήσεις για πιστοποιητικά χρησιμότητας και πιστοποιητικά προσθήκης του γαλλικού δικαίου.

ζ) τα συμπληρωματικά πιστοποιητικά προστασίας των φαρμάκων ή άλλων προϊόντων για τα οποία μπορούν να χορηγηθούν συμπληρωματικά πιστοποιητικά προστασίας.

η) τα πιστοποιητικά φυτοκαλλιέργειας.

2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται επίσης στις συμφωνίες που αφορούν την εκμετάλλευση μιας εφεύρεσης, όταν η σχετική αίτηση κατά την έννοια της παραγράφου 1 για την εδαφική περιοχή της άδειας εκμετάλλευσης κατατεθεί εντός προθεσμίας ενός έτους από την ημερομηνία κατάρτισης της συμφωνίας.

3. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται εξάλλου σε αμιγείς συμφωνίες άδειας εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή τεχνογνωσίας ή σε μεικτές συμφωνίες των οποίων η αρχική διάρκεια παρατείνεται αυτόματα εφόσον εντάσσονται σε αυτές νέες δελτιώσεις, επικυρωμένες ή όχι με διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που γνωστοποιούνται από το δικαιοπάροχο, εφόσον ο δικαιοδόχος έχει το δικαίωμα να αρνηθεί τις δελτιώσεις αυτές ή εφόσον κάθε συμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση κατά τη λήξη της αρχικής περιόδου και στη συνέχεια κάθε τρία χρόνια.

Άρθρο 9

1. Πληροφορίες που συνελέγησαν βάσει του άρθρου 4 χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

2. Η Επιτροπή και οι αρχές των κρατών μελών, οι υπάλληλοί τους και το λοιπό προσωπικό, δεν αποκαλύπτουν πληροφορίες που απέκτησαν κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, οι οποίες εκ της φύσεώς τους, καλύπτονται από επαγγελματικό απόρρητο.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν αποκλείουν τη δημοσίευση πληροφοριών γενικού χαρακτήρα ή ερευνών που δεν περιέχουν εξατομικευμένες πληροφορίες για συγκεκριμένες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων.

Άρθρο 10

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού οι παρακάτω όροι έχουν την ακόλουθη έννοια:

1. «τεχνογνωσία» νοείται το σύνολο των τεχνικών πληροφοριών οι οποίες είναι απόρρητες, ουσιώδεις και προσδιορίσιμες με οποιοδήποτε κατάλληλο τρόπο.

2. «απόρρητο» νοείται ότι η τεχνογνωσία σαν σύνολο ή στη συγκεκριμένη διαμόρφωση και το συνδυασμό των στοιχείων της δεν είναι γενικά γνωστή ή δεν είναι εύκολο να αποκτηθεί, έτσι ώστε μέρος της αξίας της βρίσκεται στο προβάδισμα που παρέχει η γνωστοποίησή της στο δικαιούχο της άδειας εκμετάλλευσης. δεν περιορίζεται στη στενή έννοια ότι δηλαδή κάθε επιμέρους στοιχείο της τεχνογνωσίας πρέπει να είναι τελείως άγνωστο ή αδύνατο να επιτευχθεί εκτός της επιχείρησης του δικαιοπάροχου.

3. «ουσιώδης» νοείται ότι η τεχνογνωσία περιλαμβάνει πληροφορίες που πρέπει να είναι χρήσιμες, δηλαδή μπορεί εύκολα να αναμένει κανείς, κατά την ημερομηνία κατάρτισης της συμφωνίας, ότι είναι σε θέση να δελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα του δικαιοδόχου,

δοηθώντας τον παραδείγματος χάρη να εισέλθει σε μία νέα αγορά ή παρέχοντάς του πλεονέκτημα κατά τον ανταγωνισμό με άλλους κατασκευαστές ή προσφέροντες υπηρεσίες οι οποίοι δεν έχουν πρόσβαση στην παραχωρούμενη απόρρητη τεχνολογία ή σε άλλη ανάλογη απόρρητη τεχνολογία.

4. «προσδιορισμός» νοείται ότι η τεχνολογία περιγράφεται ή ενσωματώνεται σε υλικό υπόστρωμα κατά τρόπο που επιτρέπει να εξακριβωθεί αν πληρούνται τα κριτήρια του απορρήτου και του ουσιώδους και να εξασφαλιστεί ό τι δικαιοδόχος δεν περιορίζεται αδικαιολόγητα όσον αφορά την εκμετάλλευση της ίδιας του της τεχνολογίας. Η τεχνολογία, για να είναι προσδιορίσιμη μπορεί να περιγράφεται είτε στη συμφωνία παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης ή σε χωριστό έγγραφο είτε να περιγράφεται με οποιονδήποτε άλλον κατάλληλο τρόπο το αργότερο κατά το χρόνο μεταβίβασης της τεχνολογίας ή αμέσως μετά υπό τον όρο ότι το χωριστό αυτό έγγραφο ή το υλικό υπόστρωμα είναι διαθέσιμο σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη.
5. «βασικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας» νοούνται τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας των οποίων η άδεια εκμετάλλευσης είναι απαραίτητη για την εφαρμογή της παραχωρηθείσας τεχνολογίας στο μέτρο που, ελλείψει μιας τέτοιας άδειας, δεν είναι δυνατή η εφαρμογή της τεχνολογίας αυτής ή είναι δυνατή σε μικρότερο βαθμό ή υπό δυσχερέστερες ή επαχθέστερες προϋποθέσεις. Συνεπώς, τα εν λόγω διπλώματα ευρεσιτεχνίας πρέπει να παρουσιάζουν τεχνικό, νομικό και οικονομικό ενδιαφέρον για το δικαιοδόχο.
6. «συμφωνίες για άδειες εκμετάλλευσης» νοούνται οι αμειβείς άδειες εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή τεχνολογίας καθώς και οι μεικτές συμφωνίες για άδειες εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και τεχνολογίας.
7. «παραχωρούμενη τεχνολογία» νοείται η αρχική τεχνολογία κατασκευής ή/και τα απαραίτητα διπλώματα ευρεσιτεχνίας για ένα προϊόν και μία μέθοδο, τα οποία υφίστανται κατά τη σύναψη της πρώτης σύμβασης χορήγησης άδειας καθώς και οι επελθούσες στη συνέχεια βελτιώσεις στην τεχνολογία ή στα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, ανεξάρτητα από το αν έχει γίνει και σε ποιο βαθμό εκμετάλλευσής τους από τα συμβαλλόμενα μέρη ή από άλλους δικαιοδόχους.
8. «προϊόντα για τα οποία χορηγείται άδεια» νοούνται τα αγαθά ή οι υπηρεσίες των οποίων η παραγωγή ή η διάθεση απαιτεί τη χρήση της παραχωρούμενης τεχνολογίας.
9. «μερίδιο της αγοράς του δικαιοδόχου» νοείται το μερίδιο που αντιπροσωπεύουν στη συνολική αγορά των προϊόντων που καλύπτονται από την άδεια εκμετάλλευσης και κάθε άλλου προϊόντος ή υπηρεσίας εναλλάξιμης ή υποκαταστάσιμης στο έδαφος της κοινής αγοράς ή σε σημαντικό τμήμα της, τα προϊόντα, ή οι υπηρεσίες του δικαιοδόχου ου θεωρούνται από το χρήστη ως εναλλάξιμα ή υποκαταστάσιμα των προϊόντων για τα οποία έχει χορηγηθεί άδεια λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής ή της χρήσης τους.
10. «εκμετάλλευση» νοείται οιαδήποτε χρήση της παραχωρούμενης τεχνολογίας ιδιαίτερα για την παραγωγή, ενεργητικές ή παθητικές πωλήσεις σε δεδομένη περιοχή ακόμα κι, αν δεν συνδυάζονται με κατασκευή στη συγκεκριμένη περιοχή, ή χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) των προϊόντων για τα οποία έχει χορηγηθεί άδεια.
11. «περιοχή για την οποία έχει χορηγηθεί άδεια» νοείται η περιοχή που καλύπτει το σύνολο ή τουλάχιστον μέρος της κοινής αγοράς όπου ο δικαιοδόχος έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης της παραχωρούμενης τεχνολογίας.
12. «περιοχή του δικαιοπάροχου» νοείται η περιοχή για την οποία ο δικαιοπάροχος δεν έχει χορηγήσει άδεια για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας ή/και για την τεχνολογία που καλύπτεται από τη συμφωνία άδειας εκμετάλλευσης.
13. «παράλληλα διπλώματα ευρεσιτεχνίας» νοούνται τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας που παρά τις αποκλίσεις που υπάρχουν λόγω της απουσίας ενοποιημένων εθνικών κανόνων όσον αφορά τη διανοητική ιδιοκτησία, προστατεύουν την ίδια εφεύρεση.
14. «συνδεόμενες επιχειρήσεις» νοούνται:
 - α) επιχειρήσεις στις οποίες ο ένας των συμβαλλομένων, άμεσα ή έμμεσα:
 - κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του 50 % του εταιρικού κεφαλαίου ή του ενεργητικού ή
 - κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του 50 % των δικαιωμάτων ψήφου ή
 - έχει το δικαίωμα να ορίσει άνω του 50 % των μελών του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση ή
 - έχει το δικαίωμα να διαχειρίζεται τις υποθέσεις της επιχείρησης.
 - β) επιχειρήσεις που διαθέτουν άμεσα ή έμμεσα, επί του ενός των συμβαλλομένων μερών, δικαιώματα ή εξουσίες που αναφέρονται στο στοιχείο α).
 - γ) επιχειρήσεις στις οποίες επιχείρηση η οποία αναφέρεται στο στοιχείο β) κατέχει άμεσα ή έμμεσα, δικαιώματα ή εξουσίες που αναφέρονται στο στοιχείο α).
 - δ) επιχειρήσεις στις οποίες τα συμβαλλόμενα μέρη ή επιχειρήσεις που συνδέονται με αυτά διαθέτουν από κοινού δικαιώματα ή εξουσίες που αναφέρονται στο στοιχείο α). οι επιχειρήσεις αυτές που εμπίπτουν σε κοινό έλεγχο θεωρούνται ως συνδεδεμένες με καθένα από τα συμβαλλόμενα μέρη.
15. «συμπληρωματικές ρήτρες» νοούνται οι ρήτρες που αφορούν την εκμετάλλευση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας εκτός από τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που περιέχουν υποχρεώσεις περιοριστικές για τον ανταγωνισμό, εκτός από αυτές που συνοδεύουν τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας ή την τεχνολογία και οι οποίες απαλλάσσονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
16. «υποχρέωση» νοείται τόσο μία συμβατική υποχρέωση όσο και μία εναρμονισμένη πρακτική.

17. «ανταγωνιζόμενοι κατασκευαστές» ή κατασκευαστές «ανταγωνιζομένων προϊόντων» νοούνται οι κατασκευαστές οι οποίοι πωλούν προϊόντα τα οποία, από άποψη ιδιοτήτων, τιμής και προβλεπόμενης χρήσης, θεωρούνται από τους χρήστες ως εναλλάξιμα ή υποκαταστάσιμα των προϊόντων για τα οποία έχει χορηγηθεί άδεια.

Άρθρο 11

1. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 556/89 καταργείται από την 1η Απριλίου 1996.
2. Οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2349/84 εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τις 31 Μαρτίου 1996.
3. Η απαγόρευση του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες που ισχύουν στις 31 Μαρτίου 1996 και οι οποίες πληρούν τις προϋποθέσεις απαλλαγής που προβλέπονται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2349/84 ή από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 556/89.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 31 Ιανουαρίου 1996.

Άρθρο 12

1. Η Επιτροπή θα αξιολογεί σε τακτά διαστήματα την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, ιδίως όσον αφορά τη διαδικασία προβολής αντιρρήσεων βάσει του άρθρου 4.
2. Η Επιτροπή θα συντάξει έκθεση για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού πριν από το τέλος του τέταρτου έτους από την έναρξη ισχύος του βάσει αυτής θα εκτιμήσει τη σκοπιμότητα ενδεχόμενης τροποποίησής του.

Άρθρο 13

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Απριλίου 1996.

Εφαρμόζεται έως τις 31 Μαρτίου 2006.

Η διάταξη του άρθρου 11 παράγραφος 2 εφαρμόζεται, ωστόσο, από την 1η Ιανουαρίου 1996.

Για την Επιτροπή

Karel VAN MIERT

Μέλος της Επιτροπής